

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 8P/87/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717203633
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Blaško
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2017:2717203633.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. D. T., A.. XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: otec: D. T.O., A.. XX.XX.XXXX, S.. W. O., štátny občan SR a matka P. T., A.. XX.XX.XXXX, S.. W. O., štátna občianka SR, za účasti Okresnej prokuratúry Skalica, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e nad mal. dieťaťom D. D. T., A.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť s tým, že sa umiestňuje do Detského domova X., F. F. XX, XXX XX X., právoplatnosťou tohto rozsudku.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. D. D. mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, a to na účet Detského domova X., F. F. XX, XXX XX X., právoplatnosťou tohto rozsudku.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. D. D. mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, a to na účet Detského domova X. F. F. XX, XXX XX X., právoplatnosťou tohto rozsudku.

Týmto rozsudkom sa zrušuje uznesenie Okresného súdu Skalica č.k. 8P/36/2017-21 zo dňa 08.03.2017, právoplatný dňa 11.04.2017.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Uznesením zo dňa 18.04.2017 sp. zn. 8P/87/2017 začal súd bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. D. D. T.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.05.2017.

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, prokurátora, pripojeným spisom 8P/36/2017, správou Detského domova Skalica, správou ÚPSVaR Senica a zistil tento skutkový stav veci:

3. Uznesením sp. zn. 8P/36/2017 - 21 zo dňa 08.03.2017 tunajší súd neodkladným opatrením dočasne zveril maloletého D. D. T., A.. XX.XX.XXXX do ústavnej starostlivosti, do Detského domova X., F. F. XX, XXX XX X.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.04.2017.

4. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica zo dňa 13.09.2017 mal súd preukázané, že mal. D. je pre jeho zdravotný stav poskytovaná špeciálna starostlivosť a rehabilitácia. Je sledovaný na detskej kardiologickej ambulancii Senica, detskej neurologickej ambulancii Skalica, ophthalmologickej ambulancii Skalica a ambulancii rizikových novorodencov Bratislava. Zdravotný stav a vývoj dieťaťa nie

je porovnateľný s deťmi rovnakého veku a pohlavia a neumožňuje jeho návrat do biologickej rodiny. Mal. D. je zaradený do špecializovanej samostatnej skupiny s osobitnou starostlivosťou. Rodičia spočiatku navštevovali dieťa. Otec prišiel na jednu návštevu pod vplyvom alkoholu. Postupne sa začali o dieťa zaujímať skôr telefonicky. Vyživovaciu povinnosť si neplnia. Zdržujú sa Q. W. v rôznych ubytovniach. Stále bývanie nemajú, sú bezdomovci. V mesiacoch 4/2017, 5/2017, 7/2017 a 9/2017 boli vykonané návštevy dieťaťa v zariadení. Dieťa bolo pokojné, uložené v postieľke, čistota a hygiena dieťaťa bola dobrá. Mal. D. U. nepočujúce dieťa, citlivo reaguje na dotyk, pohladenie, pošteklenie. V postieľke leží na špeciálnej podložke a má k dispozícii monitor dychu. Maloletému je podávaná strava sondou a kojeneckou fľašou. Pravidelne rehabilituje Vojtovou metódou. Ústavná starostlivosť nad maloletým si plní svoj účel.

5. Detský domov X., v zastúpení riaditeľkou P. P. B. H., v správe zo dňa 16.10.2017 súdu oznámil, že vzhľadom na psychický, fyzický, sociálny vývin a zdravotný stav dieťaťa, so zreteľom na aktuálnu rodinnú situáciu odporúča ústavnú starostlivosť maloletého a súhlasí so zotrvaním mal. D. D. T. v ich zariadení.

6. Matka a otec maloletého sa k veci nevyjadrili, na pojednávanie v danej veci sa bez predchádzajúceho ospravedlnenia nedostavili, pričom súd vychádzal z fikcie doručenia predvolania otcovi a matke v zmysle § 106 ods. 3 C.s.p.

7. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že s rodičmi maloletého bola naposledy v telefonickom kontakte dňa 10.11.2017, kedy bolo potvrdené, že rodičia sú bezdomovci, prespávajú v rôznych zariadeniach pre bezdomovcov. Na základe vykonaných šetrení má za to, že rodičia nejavia o maloletého záujem a najmä nemajú vytvorené podmienky na výchovu a dobrý zdravotný vývin maloletého. Dieťa má zhoršený zdravotný stav, vyžaduje 24-hodinovú starostlivosť špeciálneho tímu pracovníkov detského domova. Nemajú vedomosť o tom, že by niekto z rodiny mal záujem o zverenie maloletého do jeho náhradnej osobnej starostlivosti, príp. o zverenie do pestúnskej starostlivosti. Vzhľadom na uvedené navrhla aby súd nariadil nad maloletým ústavnú starostlivosť, pričom najmä s poukazom na jeho nepriaznivý zdravotný stav bude najvhodnejšie jeho zotrvanie v detskom domove, kde sa nachádza aj teraz.

8. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Skalica súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti maloletého vzhľadom k nepriaznivému zdravotnému stavu maloletého.

9. Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“), náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

10. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

11. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

13. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a

iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

15. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy mesiac dopredu.

23. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená, alebo je vážne narušená a iné výchovné opatrenia neviedli k náprave. Nariadeniu ústavnej starostlivosti by mali v zásade predchádzať iné výchovné opatrenia, ktoré však neviedli k náprave, resp. ktoré sa minuli účinkom. Za tieto tzv. iné výchovné opatrenia sa považujú najmä výchovné opatrenia uložené podľa § 37 zákona o rodine. Výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená v prípadoch, keď ešte nie je narušená, ale je tu reálna možnosť jej narušenia, ktorá spočíva najmä v zlom rodinnom prostredí, nedostatku mravnej a výchovnej spôsobilosti rodičov (napr. rodičia sa dopúšťajú trestnej činnosti, ohrozovania mravnej výchovy a pod.) Môže ísť o prípady, keď rodičia nadmerne požívajú alkoholické nápoje, nestarajú sa o dieťa, neposkytujú dieťaťu ani základné hygienické, materiálne a iné podmienky, nezabezpečujú dohľad nad maloletým dieťaťom a pod., teda vo výchovnom prostredí, v ktorom dieťa žije, sú závažné nedostatky spôsobilé narušiť výchovu maloletého dieťaťa. Ústavná starostlivosť nariadená z tohto dôvodu je opatrením predovšetkým preventívneho charakteru. Prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov, môžu spočívať v objektívnych dôvodoch na strane rodičov (väzba, výkon trestu odňatia slobody, smrť rodičov, ochorenie rodičov a pod.), alebo na strane dieťaťa (napr. duševná porucha dieťaťa). V takýchto prípadoch nariadeniu ústavnej starostlivosti nemusia predchádzať iné výchovné opatrenia, najmä ak by

nevedli k náprave a mohli by znamenať ohrozenie výchovy maloletého dieťaťa, výchova dieťaťa nemusí byť ešte narušená a cieľom je predísť ohrozeniu a narušeniu výchovy maloletého dieťaťa zabezpečením osobnej starostlivosti o dieťa.

24. Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd právny záver, že je potrebné nariadiť ústavnú starostlivosť maloletého D. D. T. a rodičom upraviť rozsah vyživovacej povinnosti. V konaní bolo preukázané, že matka a otec nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, keďže nemajú na to vytvorené podmienky a neprejavujú skutočný záujem o dieťa. Nikto z rodinných príslušníkov neprejavil záujem o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, prípadne do pestúnskej starostlivosti. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa navrhol aby súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti dieťaťa, nakoľko je to v jeho záujme. Súd na základe uvedených skutočností vyvodil záver, že výchova maloletého dieťaťa je tak vážne ohrozená, že je potrebné nariadiť maloletému ústavnú starostlivosť. Z uvedených dôvodov rozhodol súd o nariadení ústavnej starostlivosti dieťaťa v Detskom domove X., F. F. XX, XXX XX X., kde bol maloletý umiestnený na základe neodkladného opatrenia.

25. Zverením maloletého dieťaťa do ústavnej starostlivosti súčasne vzniká matke a otcovi dieťaťa povinnosť poskytovať maloletému výživné, ktoré sú matka a otec povinní poukazovať Detskému domovu X., F. F. XX, XXX XX X.. Súd určil obidvom rodičom povinnosť prispievať výživným na maloletého D. D. T. každému z rodičov vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa stanovenú podľa osobitného zákona (zák. č. 601/2003 Z.z.), čo v súčasnosti predstavuje sumu 27,32 € mesačne, nakoľko v konaní bolo preukázané, že rodičia maloletého sú bezdomovci, nevlastnia majetok a nemajú zabezpečený riadny stály príjem. Určené výživné predstavuje zákonné minimum (§ 62 ods. 3 Zákona o rodine), ktorým je povinný každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť.

26. Súd súčasne zrušil uznesenie Okresného súdu Skalica č.k. 8P/36/2017-21 zo dňa 08.03.2017, právoplatný dňa 11.04.2017, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie v zmysle § 363 CMP, nakoľko odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

27. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).